

1 Charakteristika ENV

Environmentálna výchova nie je samostatný predmet, ale je súčasťou obsahu jednotlivých učebných predmetov a tematických výchovno-vzdelávacích plánov. Podieľa sa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt.

Environmentálna výchova vo vzťahu k životnému prostrediu ako aj vo vzťahu k zdraviu človeka rieši **tri základné problémy**:

- environmentálne poznanie,
- environmentálnu uvedomelosť,
- environmentálne správanie a konanie.

Pojem environmentálnej výchovy je odvodený od anglického slova environment – okolie, prostredie. Chápanie pojmu je však v teórii výchovy širšie, ide tu o súčasť výchovy človeka ako elementu prostredia. Z toho vyplývajú vzťahy:

- Človeka k sebe samému ako prírodnej jednotke somatickej, intelektuálnej a emocionálnej;
- Človeka k prírode ako podmienke jeho života;
- Človeka k umelo vytvorenému prostrediu, ktoré je tiež podmienkou jeho existencie;
- Človeka k ostatným ľuďom.

Môžeme ju chápať ako systematický proces formovania jednotlivca od útleho veku až do dospelosti, rozvíjajúci jeho sebaúctu, sebadôveru i úctu a dôveru voči iným ako základ skupinovej kooperácie a aktívnej zodpovednosti

Dôležitú úlohu v prierezovej téme zastupujú IKT, ktoré umožňujú využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti, podnecujú záujem o spôsoby riešenia ekologických problémov, umožňujú nadväzovať kontakty v tejto oblasti a vymieňať si informácie v rámci republiky, krajín EÚ a sveta.

V rámci ENV sa zameriame na tieto tematické okruhy:

Ochrana prírody a krajiny (význam lesa a poľa, funkcia lesného ekosystému, negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie, spôsoby hospodárenia na poli, hospodárenie s vodou, druhová rozmanitosť mora, tropického dažďového pralesa, umelý ekosystém, urbanizácia...).

Zložky životného prostredia (význam a kolobeh vody, pitná voda u nás a vo svete, čistenie odpadových vôd, klimatické zmeny, čistota ovzdušia, ochrana pôdy, dôsledky erózie, odpadové skládky...)

Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana (Obnoviteľné a neobnoviteľné prírodné zdroje, ich racionálne využívanie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, využívanie alternatívnych zdrojov energie...)

Ľudské aktivity a problémy životného prostredia (poľnohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné, priemysel a životné prostredie, odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi, ochrana prírody a kultúrnych pamiatok)

Vzťah človeka k prostrediu (naše mesto, obec, náš životný štýl, lokálne a globálne ekologické problémy)

2 Ciele a úlohy koordinátora ENV na šk. rok 2023/2024

Cieľom koordinátora ENV je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu.

Čiastkové ciele:

- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;
- vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská.

Koordinátor ENV bude v šk. roku 2023/2024 plniť tieto úlohy:

1. Sprostredkovať žiakom vedomosti v environmentálnej problematike.
2. Podporovať utváranie postojov v environmentálnej problematike vo všetkých predmetoch.
3. Zapájať žiakov do súťaží a rôznych aktivít v environmentálnej oblasti.
4. Viesť žiakov k zdravému životnému štýlu.
5. Udržiavať čistotu v škole a v okolí školy.
6. Spolupracovať s príslušnými organizáciami.

3 Plán činností v jednotlivých mesiacoch

September - úprava areálu školy, úprava tried

25.9. – Svetový deň mlieka na školách – prezentácia spojená s ochutnávkou mliečnych výrobkov – sponzorský dar od Milsy a.s.

Október

Aktivita z projektu recyklohry - FastFashion - tvorba plagátu o „lacnej móde“ spojená s prezentáciou pred spolužiakmi

November

16.11. – Medzinárodný deň bez fajčenia - prezentácia zameraná na nepriaznivý vplyv fajčenia na zdravie človeka, ponuka alternatívy – stráviť čas v prírode na čerstvom vzduchu + fotografická súťaž – miesto v prírode, kde sa cítim príjemne.

December

10.12. – Medzinárodný deň práv zvierat - esej na tému Zviera nie je vec, vyhodnotenie „školského kola“

Január

29.1. – Medzinárodný deň bez internetu – beseda v rámci TH o možnostiach zmysluplného trávenia voľného času

Február

6.2. Svetový deň bez mobilu - prezentácia v PowerPointe spojená s diskusiou o nástrahách častého používania mobilu

Marec

22.3. – Svetový deň vody – výzva pre žiakov stráviť Deň v modrom tričku a pripomenúť si tak dôležitosť vody pre náš život, ako aj dôležitosť jej ochrany

Apríl

Mesiac lesov – výtvarnou, príp. grafickou súťažou poukázať na význam lesov, ktoré tvoria „Pľúca Zeme“,

29.4. – Deň stromov - tvorba plagátu spojená s prezentáciou zameranou na ochranu lesov a stromov, v ktorej budeme podporovať žiakov, aby sa spolupodieľali na starostlivosti o zeleň v triedach a v priestoroch školy

Máj

3.5. – Deň Slnka - príprava šalátu - tvar bude pripomínať Slnko

Jún - účelové cvičenie v prírode, v rámci ktorého budeme prakticky aplikovať získané poznatky z environmentálnej výchovy,

21.6. – Deň kvetov – fotografická súťaž - fotografovanie kvetov spojené s pozorovaním rozmanitosti životného prostredia

Bánovciach nad Bebravou 14. 9. 2023

Mgr. Ines Muráriková, koordinátorka ENV